

TURTZIOZEKO DIAGNOSTIKOA

I. fasea >> **DIAGNOSTIKOA**

Gizarte, ekonomia eta ingurumen arloetan Turtziozek dituen gabeziei buruzko azterlan teknikoa egin da.

Udalaren ingurumen-diagnostikoak udalerriaren egungo egoera aztertzen du ikuspegi integratzaileaz eta iraunkortasun irizpideetan oinarrituta; azterlan horretatik abiatuz, Ingurumen Diagnostikoa egiten da eta hauxe da Ekintza Plana zehaztu eta eraikitzeko oinarria. Administrazio, enpresa publiko eta pribatuen eta erakunde eta herritarren lanari eta elkarlanari esker egin da diagnostikoa.

Turtziozeko udalerriari dagokionez, hauexek dira ondorio nagusiak:

- [1. GIZARTE ETA EKONOMIA](#)
- [2. INGURUNE FISIKOAREN ETA NATUR SISTEMEN DESKRIKAPENA](#)
- [3. LURRALDE ANTOLAMENDUA ETA HIRIGINTZAKO PLANGINTZA](#)
- [4. MUGIKORTASUNA ETA GARRAIOA](#)
- [5. URA](#)
- [6. HONDAKINAK](#)
- [7. ENERGIA](#)
- [8. ATMOSFERA](#)
- [9. AKUSTIKA](#)
- [10. KUTSATURIK EGON LITEZKEEN LEKUAK](#)
- [11. UDALAREN INGURUMEN KUDEAKETA ETA ANTOLAKUNTZA](#)

1. GIZARTEA ETA EKONOMIA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ Biztanleriaren beherakada etengabea 1920tik laurogeiko hamarkadara arte; orduetik aurrera biztanleria gelditu egiten da era gorabehera txikiak daude.	<ul style="list-style-type: none">◆ Jaiotza gehiago eta familia anitzak sustatzeko laguntzak.◆ Auzokide gehiago erakartzeko neurriak.
<ul style="list-style-type: none">◆ Migrazio-saldo negatiboa.◆ Biztanleriaren hazkunde tasa negatiboa: -4 2000. urtean	
<ul style="list-style-type: none">◆ Biztanleriaren zahartze-joera argia.	<ul style="list-style-type: none">◆ Adinekoak laguntzeko boluntarioak.◆ Etxez etxeko zerbitzu gehiago.◆ Prestakuntzako jarduera gehiago.◆ Jarduketei buruzko informazioa hedatu.◆ Emakumeentzako lan prestakuntza.◆ Zerbitzuen arloa sustatu sektore horretako langabezia murrizteko.
<ul style="list-style-type: none">◆ Marginalitate eta gizarte-bazterketa gutxi.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Langabezia: %12,4 2002an, Bizkaikoa eta EAEkoa baino txikiagoa.◆ Emakumezkoen langabezia gizonezkoena baino handiagoa da.◆ Langabetu gehienak zerbitzu arlokoak dira.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Zerbitzuen arloak eragin handia du udal	
<ul style="list-style-type: none">◆ Ingurumen-irizpideekin enpresak	

<ul style="list-style-type: none">ekonomian.◆ Merkataritzako establezimenduen sortzeko, zerbitzuen arloa oso dinamikoa da.◆ Zerbitzuen arloak udal balioaren %55,1 jartzen du eta lehen sektoreak %24,6.	<p>sortzeko laguntzen programa.</p> <ul style="list-style-type: none">◆ Udalaren laguntza enpresa-ekimen berrientzat.◆ Enpresa txikiak erakarri eta sustatu.◆ Turismoa sustatu.
<ul style="list-style-type: none">◆ Analfabetismorik ia-ia ez dago.◆ Hezkuntza-sisteman sartzea erraza da.◆ Haur eta lehen hezkuntza udalerrian bertan.	<ul style="list-style-type: none">◆ Lehen Hezkuntzako eskola mantendu.◆ Garraio hobekuntza eskualdeko beste zentro batzuetara iristeko.
<ul style="list-style-type: none">◆ Osasun-laguntzako zerbitzu gutxi, anbulatorio bat baino ez dago.	<ul style="list-style-type: none">◆ UVI ibiltaria.
<ul style="list-style-type: none">◆ Euskararen ezarpen eskasa.	<ul style="list-style-type: none">◆ Euskara bultzatu helduentzako ikastaro eta eskolaz kanpoko jardueren bidez.

2. INGURUNE FISIKOAREN ETA NATUR SISTEMEN DESKRIBAPENA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ Natur ekosistemen eta bertako landarediaren esparru adierazgarriak, tamaina txikikoak.◆ Hazkuntza azkarreko espezie eta konifero-sailen landaketa gehiegi daude.◆ Aguera ibaiaren gainazaleko uren kalitatea ezin hobea da.	<ul style="list-style-type: none">◆ Mendi-kudeaketa berezia.◆ Bertako basoen landaketa bultzatu.◆ Eukaliptoaren landaketak murriztu.◆ Aldian-aldian analisiak egin.
<ul style="list-style-type: none">◆ Harizti azidofilo eta harizti/baso misto atlantikoa. Haltzadi kantauriarra, artadi kantauriarra. Pagadi kaltzikola, haitzeko landaredia eta ibaiertzekoa.◆ Alde babestuak dira Armañoneko Parke Naturala (adierazpena jasotzeko zain) eta Ranero-Los Jorrios mendiak; azken hau Red Natura 2000 barruan dago, Europako Erkidegoko leku garrantzitsu gisa.◆ Faunan espezie ugari.◆ Interes geologiko eta morfologikoko leku asko, batik bat, Karlistaren Torka eta Pozalaguako kobazuloa.	<ul style="list-style-type: none">◆ Armañoneko natur parkean dauden fauna eta botanikako espezieen inbentario zehatza.
<ul style="list-style-type: none">◆ Pandosen lurpeko kaltzita-ustiapenaren proiektuak eragindako inpaktuak moderatuak eta bateragarriak zirela adierazi zuen EIAk.◆ Utzitako meatokien ingurumen-inpaktu handia. Erabilerarik gabeko 34 eraizketa-jarduera aurkitu dira.	<ul style="list-style-type: none">◆ Landaredia lehengoratu eta babestea.

◆ Ranero eta Los Jorrios mendiak Red Natura 2000 barruan daude eta baita ere, LAAren Natur Intereseko aldean zerrenda irekian.	◆ Ingurunearen katalogazioa, turismo eta hezkuntzari begira.
--	--

3. LURRALDE ANTOLAMENDUA ETA HIRIGINTZAKO PLANGINTZA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ Ibai-ibilgua, lursail malkartsua eta errepidea direla eta, lurralde egitura oso mugatuta dago.◆ Komunikazio-sistema eskasa eskualdearekin eta EAekin.◆ Balmaseda-Zallako Alde Funtzionala Lurralde Plan Partzialean sartzea.	
<ul style="list-style-type: none">◆ LAAren arabera, Turtzioz lurraldearen sarbidea da.◆ Bizkaiko errepideen LPPk jarduketa ugari jasotzen ditu udalerrian.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Nekazaritza eta abeltzaintzako gaitasun handiko aldeak babestea ezarri da.◆ Basogintza intereseko aldean babesa ezarri da.◆ Nekazaritza, abeltzaintza eta basogintzako jarduera suntsitzen duten etxebizitza sekundarioak neurririk gabe ugaritzea mugatu da.◆ Arkeologia, ekologia eta arkitekturako ondarea babesteko neurriak hartu dira.	◆ Natur inguruneko nekazaritza, basogintza eta natur balioen babesa.
<ul style="list-style-type: none">◆ Ustezko arkeologia aldean eta ondare historiko eta arkitektonikoaren inbentarioan babes maila desberdineko 95 elementu daude.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Berdegune eta espazio aske ugari Arau Subsidiarioetan.◆ Natur ingurunera joateko erraztasunak udalerrian.	◆ Berdegune gehiago eraikin berrietan.
<ul style="list-style-type: none">◆ Etxebizitza garestiegia.◆ ASetan etxebizitza berri asko aurreikusten dira.	<ul style="list-style-type: none">◆ Babes ofizialeko etxebizitzak.◆ Gazteentzako tramite edo lizentziak erraztea.

4. MUGIKORTASUNA ETA GARRAI OAK

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
----------------------------	------------------------

<ul style="list-style-type: none"> ◆ Lotura gutxi eskualdearekin eta EAerekin. ◆ Lotura gutxi errepidetik. ◆ Errepideen planetan jarduketa ugari aurreikusi dira. 	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Hiriko garraio publikorik ez dago. ◆ Errepidetik, hirien arteko garraio publiko gutxiegi, Bilboko eta Enkarterriko loturetan. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Trafikoaren kontrola eta araupeketa
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Auto pribatua gehiegi erabiltzen da. ◆ Hirien arteko garraio publikoa gutxi erabiltzen da. 	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Udalerrien arteko mugikortasunari buruzko daturik ez dago. ◆ Goranzko joera argia Kadaguako Barnebidetan. ◆ Udalerritik igarotzen diren errepideetako IMD nabarmen igo da. ◆ Hiri barruan autoa gero eta gehiago erabiltzeko joera. 	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Oro har, aparkaleku eskasirik ez dago. ◆ Lur azpiko aparkalekurik ia-ia ez dago. 	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Oinezkoentzako alde eta ibilbide asko daude. ◆ Txirringa biderik ez dago baina mugikortasun iraunkorreko alde asko daude: oinezkoak eta txirringaz. ◆ Pertsona eta gizarte talde mugatuentzako irisgarritasun planik ez du udalak. 	

5. URA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Edateko uraren kudeaketa ona. ◆ Ur-hornidura, araztegi eta gordailuen bitartez. ◆ UTEn edateko uraren artazketan eskasiak eta akatsak. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Iturburuak babestu.
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ez dago daturik. ◆ Ur-ihesen ondoriozko galerak zenbatu gabe. 	
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Hondakin-uren arazketa edo tratamendurako sistemarik ez dago. Ibai-ibilguak kolektore orokor gisa erabiltzen dira eta urak, araztu gabe, ibaietara isurtzen dira. ◆ BFAren helburua da 2012 urtean industria eta hiriko ur-isurketa guztiak bildu eta araztea bermatuta egotea. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Hondakin-uren araztegia sortu.
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bai etxean bai ekonomia eta 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Ibaian aldizkako analisiak egin.

industriako jardueretan sortzen diren hondakin likido guztiak ibaietara isurtzen dira, saneamendu-sarearen edo eroanbideen bidez.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Turtziozetik igarotzean, Aguera ibaiaren ura kalitate onekoa da.◆ BFaren amuarrain-kumeen zentroa dago Agüanazen.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Ur-emari eskasa lehorraldian.◆ Ibarbasoen kalitatea eta kalitate ekologikoa ona da.	<ul style="list-style-type: none">◆ Ibai-bazterreko landaretzaren babes berezia.

6. HONDAKINAK

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ HHen ekoizpen ertaina.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Edukiontzien bitartez gaikako bilketaren maila ona.◆ Gaikako bilketa moderatua.◆ Herritarren partaidetza ona.	<ul style="list-style-type: none">◆ Hondakin selektiboak (papera eta kartoia) sarriago jaso; horrela, hondakin gehiago bilduko dira.◆ Gehiago birziklatu, natur baliabide gutxiago kontsumitzeko.
<ul style="list-style-type: none">◆ Mankomunitatearen eskumena	
<ul style="list-style-type: none">◆ Zallako eskualdeko transferentzia guneak Mankomunitatean ekoizten diren hondakin guztiak biltzen ditu.◆ Zallako Garbigunean hondakin ugari jasotzen dira, gero eta gehiago.	
<ul style="list-style-type: none">◆ 2001ean 3 zabortegi berreskuratu dira udalerrian.◆ Bestelako zaborguneak ere badaude.	<ul style="list-style-type: none">◆ Gordon zabortegia berreskuratu.
<ul style="list-style-type: none">◆ Abeltzaintzako 71 ustiategik 85.462,37 kg nitrogenu ekoizten dute urtean.◆ Tratamendurako instalazio berezirik ez dago.	

7. ENERGIA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ Energia elektronikoaren egoitzako kontsumoak gora egiten du etengabe.◆ Egoitzako kontsumo elektroniko moderatua.◆ Gas naturala ez dago ezarrita.	<ul style="list-style-type: none">◆ Linearen trazadura hobetu.◆ Energiari buruzko jokabide egokien gida udaletxean eta udal instalazioetan.
<ul style="list-style-type: none">◆ Kanpoko energia iturriekiko mendekotasuna.◆ Aldi baterako ekoizpen-sistematik ez dago.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Herrian ez da energia berriztagarrik	<ul style="list-style-type: none">◆ Energia berriztagarrien erabileraren

ekoizten.	sustapena.
<ul style="list-style-type: none">◆ Energia aurrezteko eta eraginkortasuneko neurriak hartu dira.◆ Udalaren energia kontsumoen kontrola dago.	<ul style="list-style-type: none">◆ Energia aurrezteko plana, Udalaren eta Cadem-Everen arteko hitzarmena.◆ Energia eraginkortasuneko irizpideak udaletxean.
<ul style="list-style-type: none">◆ Energia azpiegituren eraginak	<ul style="list-style-type: none">◆ Penagos-Gueñes linea

8. ATMOSFERA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ Airearen kalitatea neurtzeko estaziorik ez dago, ez udalerrian ezta herri mugakideetan ere.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Isurketa atmosferikoei buruzko daturik ez dago; hala ere, Turtziozen airearen kalitatea EAEko beste herri batzuetakoaren antzekoa da.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Azken urteotan ez da egoera larririk edo gertaera garrantzitsurik izan.	

9. AKUSTIKA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ Soinu-neurketak egiteko udal agintaritzarik, poliziarik edo udal teknikaeririk ez dago.	
<ul style="list-style-type: none">◆ EAEko zarata-maparen arabera, BI-2617 errepideak kutsadura akustiko handia sortzen du.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Errepideko trafikoa da giroko zarataren sorburu nagusia.◆ Ekonomia eta industriako jarduerak unean uneko eragina duten arren, egoitza-aldeetan ez dute eragin asko.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Ez da salaketa edo kexarik jaso.	

10. KUTSATURIK EGON LITEZKEEN LEKUAK

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ IHOBEk 2002an egin zuen inbentarioaren arabera, leku bat egon liteke kutsatuta:◆ Zabortegia◆ 0,57 hektarea guztira.	<ul style="list-style-type: none">◆ Gordon zabortegia berreskuratu
<ul style="list-style-type: none">◆ Ez da lurzoru kutsaturik berreskuratu. EAEko Lurzoru Kutsatuen Berreskurapenaren programari heltzeko	

<ul style="list-style-type: none">◆ aukera dago.◆ IHOBEk 2003an ikerketa egin zuen meatzaritzako putzuan.	
--	--

11. UDALAREN INGURUMEN KUDEAKETA ETA ANTOLAKUNTZA

DIAGNOSTIKOAREN ELEMENTUAK	PROPOSAMENAK/HELBURUAK
<ul style="list-style-type: none">◆ Eskumenak ingurumeneko gaietan eta arlo desberdinetan.	<ul style="list-style-type: none">◆ Ingurumen Zinegotzia sortu.
<ul style="list-style-type: none">◆ Maila baxua. Igotzen ari bada ere, Tokiko Agenda 21en mendean dago.◆ Udalak produktuak erostean, ingurumeneko irizpideak ez ditu oso kontuan hartzen.◆ Zerbitzuen kontratazioan eta udal emakidetan ingurumeneko irizpideak ez dira oso kontuan hartzen.	<ul style="list-style-type: none">■ Tokiko Agenda 21ek egin dituen ingurumeneko jarduerak ezagutarazi.■ Tokiko Agenda 21erako erantzunen bilketa.◆ Ingurumen-irizpideak udalaren ekintza guztietan txertatu.
<ul style="list-style-type: none">◆ Zabalkundeko jarduera gehiago, Tokiko Agenda 21en mendean.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Ez dago Larrialdietarako Udal Planik.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Jarduera-espedienteen izapidetza indarreko legearekin bat.◆ Industriako jardueraren kontrol eta jarraipen eskasa egiten du udalak, batik bat, baliabide teknikorik ez dagoelako.	
<ul style="list-style-type: none">◆ Ingurumenari buruzko tresna arautzaileak gutxi erabiltzen dira.◆ Zerga-tresna ekonomikoak gutxi erabiltzen dira herrian ingurumena hobetzeko.	

Analisia egin ondoren, gauza positiboak eta hobetu beharreko beste batzuk sumatu ziren eta horretarako, hurrengo fasera goaz: **Ekintza Plana**.